

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-09-20
ON/2022:1

Delårsrapport augusti 2023

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden tar del av delårsrapport per augusti 2023.

Sammanfattning

Under våren 2023 bedömde världshälsoorganisationen (WHO) att Covid-19 inte längre uppfyller villkoren för att betraktas som ett internationellt akut hot mot människors hälsa, vilket också inneburit att tidigare riktlinjer inom vård och omsorg inte längre finns kvar, bland annat krav på munskydd och smittspårning av personal. Riktlinjer vid smitta på boenden finns kvar.

Från och med 1 juli 2023 blev rollen undersköterska (USK) en skyddad yrkestitel, vilket innebär att det kommer att behövas ett bevis från Socialstyrelsen för att ha rätt att använda titeln undersköterska inom vård och omsorg. Fast anställd personal har 10 år på sig att validera sin utbildning, tillfälligt anställd personal får en förändrad befattning som vårdbiträde innan bevis som undersköterska är erhållet. Nämnden tar fram ett stöd för medarbetare för att underlätta denna process. Den fasta omsorgskontakten i hemtjänsten måste nu också vara en undersköterska med bevis.

Under våren 2023 har delegeringar tagits bort från hemtjänsten i Solna och ansvaret för genomförande av tidigare delegerade HSL-insatser ligger nu hos Region Stockholm och primärvården. Övergången har skett utan allvarliga risker för personer med hemtjänst.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden samt pensionärsföreningarna. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Skoga fick efter den nationella tillsynen som genomfördes av IVO sommaren 2021 ett antal brister att åtgärda. Åtgärdsplanen har redovisats för IVO som godkänt denna och ärendet är avskrivet.

Arbetet med nämndmål och nämnduppdrag pågår enligt plan. Nämndens fyra mål bedöms uppfyllas till stor del.

Nämndens nettokostnader uppgår till 611,6 mkr vilket är en ökning med 48 mkr (8,6 %) jämfört med föregående år. Förändringen förklaras av indexering mellan åren, löneökning, inflation samt fler som bor på våra omvårdnadsboenden inom särskilt boende för äldre.

Periodens budgetavvikelse 14,1 mkr (2,3%) förklaras i huvudsak av lägre kostnad inom hemtjänst i kombination med att budget är beräknad utifrån tolftedelar och pris- och löneökningar kommer att påverka resterande period.

Omvårdnadsnämndens prognos avviker positivt med 8,8 mkr utifrån helårseffekt av prisjusteringar och lönerevision i kombination med lägre kostnad i huvudsak inom hemtjänst då utfallet för året inte ökar i samma takt som budgeterad nivå.

I jämförelse med föregående år har omvårdnadsnämnden inte gjort några investeringar men bedömer att nämndens prognos för året kommer ligga i nivå med budget.

Handlingar

Delårsrapport augusti 2023

Helena Åman
Förvaltningschef

Veronica Hässelborg
Chefscontroller

SOLNA STAD

Delårsrapport augusti 2023

OMVÅRDNADSNÄMNDEN

ON/2022:1 behandlas på omvårdnadsnämnden den 24 oktober 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	8
Väsentliga personalförhållanden	10
Tvärsektoriella frågor	11
Förväntad utveckling.....	13
Konkurrensutsättning.....	14
Intern kontroll.....	15

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Under våren 2023 bedömde världshälsoorganisationen (WHO) att Covid-19 inte längre uppfyller villkoren för att betraktas som ett internationellt akut hot mot människors hälsa, vilket också inneburit att tidigare riktlinjer inom vård och omsorg inte längre finns kvar, bland annat krav på munskydd och smittspårning av personal. Riktlinjer vid smitta på boenden finns kvar.

Från och med 1 juli 2023 blev rollen undersköterska (USK) en skyddad yrkestitel, vilket innebär att det kommer att behövas ett bevis från Socialstyrelsen för att ha rätt att använda titeln undersköterska inom vård och omsorg. Fast anställd personal har 10 år på sig att validera sin utbildning, tillfälligt anställd personal får en förändrad befattning som vårdbiträde innan bevis som undersköterska är erhållet. Nämnden tar fram ett stöd för medarbetare för att underlätta denna process. Den fasta omsorgskontakten i hemtjänsten måste nu också vara en undersköterska med bevis.

Under våren 2023 har delegeringar tagits bort från hemtjänsten i Solna och ansvaret för genomförande av tidigare delegerade HSL-insatser ligger nu hos Region Stockholm och primärvården. Övergången har skett utan allvarliga risker för personer med hemtjänst.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden samt pensionärsföreningarna. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Skoga fick efter den nationella tillsynen som genomfördes av IVO sommaren 2021 ett antal brister att åtgärda. Åtgärdsplanen har redovisats för IVO som godkänt denna och ärendet är avskrivet.

Arbetet med nämndmål och nämnduppdrag pågår enligt plan. Nämndens fyra mål bedöms uppfyllas till stor del.

Nämndens nettokostnader uppgår till 611,6 mkr vilket är en ökning med 48 mkr (8,6 %) jämfört med föregående år. Förändringen förklaras av indexering mellan åren, löneökning, inflation samt fler som bor på våra omvårdnadsboenden inom särskilt boende för äldre.

Periodens budgetavvikelse 14,1 mkr (2,3%) förklaras i huvudsak av lägre kostnad inom hemtjänst i kombination med att budget är beräknad utifrån tolfedelar och pris- och löneökningar kommer att påverka resterande period.

Omvårdnadsnämndens prognos avviker positivt med 8,8 mkr utifrån helårseffekt av prisjusteringar och lönerevision i kombination med lägre kostnad i huvudsak inom hemtjänst då utfallet för året inte ökar i samma takt som budgeterad nivå.

I jämförelse med föregående år har omvårdnadsnämnden inte gjort några investeringar men bedömer att nämndens prognos för året kommer ligga i nivå med budget.

Händelser av väsentlig betydelse

Under våren 2023 bedömde världshälsoorganisationen (WHO) att Covid-19 inte längre uppfyller villkoren för att betraktas som ett internationellt akut hot mot människors hälsa, vilket också inneburit att tidigare riktlinjer inom vård och omsorg inte längre finns kvar, bland annat krav på munskydd och smittspårning av personal. Riktlinjer vid smitta på boenden finns kvar.

Från och med 1 juli 2023 blev rollen undersköterska (USK) en skyddad yrkestitel, vilket innebär att det kommer att behövas ett bevis från Socialstyrelsen för att ha rätt att använda titeln undersköterska inom vård och omsorg. Fast anställd personal har 10 år på sig att validera sin utbildning, tillfälligt anställd personal får en förändrad befattning som vårdbiträde innan bevis som undersköterska är erhållet. Nämnden tar fram ett stöd för medarbetare för att underlätta denna process. Den fasta omsorgskontakten i hemtjänsten måste nu också vara en undersköterska med bevis.

Under våren 2023 har delegeringar tagits bort från hemtjänsten i Solna och ansvaret för genomförande av tidigare delegerade HSL-insatser ligger nu hos Region Stockholm och- primärvården. Övergången har skett utan allvarliga risker för personer med hemtjänst.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden

samt pensionärsföreningarna. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Skoga fick efter den nationella tillsynen som genomfördes av IVO sommaren 2021 ett antal brister att åtgärda. Åtgärdsplanen har redovisats för IVO som godkänt denna och ärendet är avskrivet.

Nämnden har för tredje året rekviderat statliga medel genom Äldreomsorgslyftet för att genomföra kompetenshöjande insatser för omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen, för studier till undersköterska eller specialistundersköterska. Ett femtiotal medarbetare har tagit del av satsningen, därutöver tillkommer nya studerande under hösten.

Nämnden genomför under 2023 en utbildningsinsats med Apoteket för att åka patientsäkerheten och höja kompetensen gällande läkemedelshantering för sjuksköterskor och omvårdnadspersonal.

Utvecklingsinsatser med grund i stimulansmedel fortsätter genom godkänd finansiering av projekt för bland annat ”Rätt person gör rätt saker”, ”Sjuksköterskans förlängda arm” samt ”Resursteam inom hemtjänst”.

Genomförandet av nämndens förvaltningsplan för IT och verksamhetssystem fortlöper enligt plan, under 2023 implementeras moduler för Avvikelser, HSL och Avgifter. Övergång sker från Procapita till Lifecare. Handläggare och målet är att Procapita avvecklas under kvartal 4 2023. 1 200 enheter för trygghetslarm byts ut hos personer i ordinärt boende.

56 av totalt 96 platser på Berga äldreboende har temporärt stängts ner på grund av stambyte.

LSS gruppboende Parkvägen flyttar till Hagalundsgatan 15 i mitten av september på grund av Parkvägens utbyggnad av befintlig skolverksamhet.

Omvårdnadsnämnden kommer i kvartal 4 tillhandahålla ergonomiska arbetsskor till vård- och omsorgspersonal med regelbunden anställning inom Humaniora hemtjänst och äldreboendet Skoga.

Inga kvalitetsdeklarationer är uppdaterade under året.

Myndighetsavdelningen, utförare samt kvalitetsstaben arbetar kontinuerligt med att hantera synpunkter/felanmälan och klagomål för en kontinuerlig kvalitets- och verksamhetsförbättring.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Omvårdnadsnämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området med mera.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.
 Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.
 Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.
 Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.

 Målet uppfylls till stor del i år

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 3 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsberättelse. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Utförarna har utifrån resultat av avtalsuppföljningen och anbudsuppföljning från 2022 gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bland annat bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat följs upp enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2023.

- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har chefer och nyckelmedarbetare deltagit i ledarskapsutbildningen "En hållbar ledare i en föränderlig värld", vilket följts upp med handledningstillfällen.
- Staden har rekviderat stimulansmedel för att arbeta med olika projekt i syfte att höja kvaliteten i verksamheterna, bland annat "Rätt person gör rätt saker", "Sjuksköterskans förlängda arm" samt "Resursteam inom hemtjänst". Äldreomsorgslyftet fortsätter med utbildning till undersköterska och specialistutbildning för undersköterskor.
- Verksamheterna har fortsatt att registrera och arbeta med tillgängliga kvalitetsregister för att stödja målet.

Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

 Målet uppfylls till stor del i år

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 3 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsberättelse. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämndens förebyggande verksamhet har hittills haft kontakt med och genomfört cirka 200 hembesök hos Solnas 80- och 90-åringar.
- Samarbetet mellan nämnden och Region Stockholm fortsätter inom ramen för God och nära vård, i syfte att förbättra samverkan i samband med utskrivning med sikte på att minska återinskrivningar eller undvikbar slutenvård.
- Arbetet fortsätter med att motverka bedrägerier hos personer med hemtjänst, i samverkan med Polisen och stadens säkerhetsenhet. Vid kännedom om pågående bedrägerier mot äldre har information från nämnden snabbt gått ut till målgruppen med hemtjänst.
- Utförarna har utifrån resultat av avtalsuppföljningen och anbudsuppföljning från 2022 gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bland annat bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat följs upp enligt omvärldsnämndens uppföljningsplan för 2023.
- Verksamheterna har fortsatt att följa upp personalkontinuiteten för hemtjänstkunder som har flera hjälpinsatser per dag. Varje månad följs statistiken upp i ett verksamhetssystem med återkoppling till utförarna. Personalkontinuiteten i hemtjänsten ligger på en fortsatt god nivå, 11 personal på två veckor hos hemtjänstkunder som har minst tre besök per dag.
- Arbetet har fortsatt med att införa digitala lösningar inom hemtjänsten. Digitala alternativ utreds för hemtjänstinsatsen inköp för att öka kvaliteten på insatsen och förbättra arbetsmiljön för personalen. Digital fixare har fortsatt sitt arbete i att stödja äldre med ökad digital kompetens, bland annat genom att i samverkan med polisen anordna träffar för äldre med fokus på att förhindra bedrägerier på internet.

Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.

 Målet uppfylls till stor del i år

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 4 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsberättelse. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Verksamheterna har arbetat vidare med identifierade utvecklingsområden från 2022 års avtalsuppföljningar.

- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har en ledarskapsutbildning; "En hållbar ledare i en föränderlig värld" erbjudits verksamheterna. En ny utbildningsomgång påbörjades hösten 2022 där 8 chefer och nyckelpersoner från boendestöd deltagit och 14 personer från grupp- och servicebostäder samt personlig assistans. Utbildningsomgången avslutades i maj då deltagarna presenterade förslag på förbättringsområden och fick diplom. Utbildningen fortsätter med handledning vid ett par tillfällen under hösten.
- Staden har rekviderat stimulansmedel för att höja habiliteringsersättningen till personer med daglig verksamhet.
- Nämnden har under 2023 sett över behovet av aktiviteter, till exempel i form en träffpunkt och riktade aktiviteter till personer med funktionsnedsättning. Med bakgrund av det planerar förvaltningen genomföra satsningar på området, främst under 2024.
- Kompetenshöjande insatser i form av olika utbildningar har erbjudits vård- och omsorgspersonal inom funktionshinderområdet.

Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

 Målet uppfylls till stor del i år

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre har fortsatt under året. Det har skett bland annat genom samverkan med kompetensnämnden, kultur- och fritidsnämnden, frivilligorganisationer samt andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans och erbjuda friskvårds- och/eller kulturaktiviteter. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med en demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 3 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsredovisning. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden eftersträvar att slutföra installationen av Wi-Fi i gemensamma utrymmen och i lägenheter på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera. Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare.
- Verksamheternas arbetssätt för att systematiskt minska den besvärande ensamheten på vård- och omsorgsboende har utvecklats.
- Förebyggande verksamhet har genomfört "Hälsoprojektet 65+" och omfattande friskvårdsaktiviteter under året.
- Projekten "Digital fixare" och "Välfärdsbiblioteket" har pågått under året för att minska det digitala utanförskapet och den besvärande ensamheten.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse

! Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
<p>▶ Omvårdnadsnämnden får, i samverkan med övriga berörda nämnder, i uppdrag att utarbeta en anhörigpolicy som klargör hur staden kan erbjuda stöd till anhöriga som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, funktionsnedsatt eller äldre, och vad som krävs för att få tillgång till stödet.</p>
<p>▶ Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten med inriktningen att skapa utrymme för den enskilde och biståndsbedömaren att planera beviljade insatser och tidsåtgång utifrån behov och önskemål.</p>

Omvårdnadsnämnden får, i samverkan med övriga berörda nämnder, i uppdrag att utarbeta en anhörigpolicy som klargör hur staden kan erbjuda stöd till anhöriga som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, funktionsnedsatt eller äldre, och vad som krävs för att få tillgång till stödet.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget att utarbeta en anhörigpolicy pågår enligt plan och bedöms kunna rapporteras till berörda nämnder under våren 2024. Omvårdnadsnämnden samverkar med socialnämnden i uppdraget. Under hösten görs en remissrunda utifrån ett utkast inom de två förvaltningarna, nämndpresidier, äldre- och funktionshinderombud, FoU-nätverk med flera.

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten med inriktningen att skapa utrymme för den enskilde och biståndsbedömaren att planera beviljade insatser och tidsåtgång utifrån behov och önskemål.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten pågår enligt plan och bedöms kunna rapporteras till berörda nämnder under våren 2024. Medverkande i uppdraget förutom omvårdnadsförvaltningen kommer även att vara externa utförare och representation från hemtjänstkunder.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 611,6 mkr, vilket är en ökning med 48,7 mkr (8,6 %) jämfört med föregående år.

Nämndens intäkter visar en minskning med 14,8 mkr (11,5 %) jämfört med föregående år vilket i förklaras enligt följande:

Taxor och avgifter har ökat med 2 mkr (10,5 %) på grund av årlig prisjustering och fler omsorgstagare inom särskilt boende jämfört med föregående år. Hyror och arrenden har ökat med 0,3 mkr (1,1 %), vilket förklaras av årlig prisjustering. Bidrag har minskat med 19,5 mkr (27,3 %) vilket förklaras av att nämnden under föregående år gjorde en bokföringsmässig justering motsvarande 16,7 mkr mellan intäkt och kostnad vilket påverkar omsättningen positivt i kombination med lägre bidrag i jämförelse med föregående år. Försäljning av verksamhet visar 0,4 mkr lägre utifrån minskad vidarefakturerings och övriga intäkter har ökat med 1,7 mkr (15,5%) på grund av fler omsorgstagare inom särskilt boende.

Nämnden har 33,8 mkr (4,9 %) i ökad kostnad jämfört med föregående år, vilket förklaras nedan.

Nämndens personalkostnader har ökat med 8,9 mkr (4,8 %) vilket förklaras av årlig lönerrevision i kombination med fler tillsatta tjänster. Köp av verksamhet har ökat med 40,1 mkr (10,0 %) på grund av prisjustering, fler omsorgstagare och omsorgstagare med större behov av omhändertagande. Lokalkostnader har ökat med 1,6 mkr (2,9 %) på grund av prisjusteringar. Kapitalkostnader har minskat med 0,2 mkr (0,3 %) och övriga kostnader visar en minskning med 16,5 mkr (4,9 %) jämfört med föregående år, vilket förklaras av en omföring mellan konton föregående år, vilket påverkar kostnaden negativt.

Nämndens budgetavvikelse uppgår till 14,1 mkr (2,3 %) i lägre nettokostnad vilket förklaras enligt följande:

Taxor och avgifter 0,2 mkr och hyror och arrenden 0,6 mkr har en positiv avvikelse på grund av fler omsorgstagare än budgeterad nivå. Bidrag har ett underskott på 0,9 mkr och förklaras av att omvårdnadsnämnden intäktför bidrag i samband med att kostnaden kommer in vilket medför en differens i

perioden och som kommer jämnas ut senare under året. Försäljning av verksamhet har en positiv avvikelse 0,1 kr och övriga intäkter ger 1,4 mkr högre intäkt utifrån att nämnden har haft fler omsorgstagare jämfört med budgeterad nivå.

Personalkostnader visar 2,1 mkr (1,0 %) i högre kostnad jämfört med budget, vilket förklaras av årets lönerrevision för fackförbundets Kommunals medlemmar föll ut i ett högre intervall jämfört med budgeterad nivå. Köp av verksamhet har 12,6 mkr lägre kostnad jämfört med budget vilket bland annat beror på lägre kostnad för hemtjänst 14,6 mkr, LSS 2 mkr och 2 mkr övrigt, medan det är 6 mkr högre kostnad inom särskilt boende. Övriga kostnader avviker positivt i perioden med 2,4 mkr (7 %).

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	21,4	19,4		0,2	31,8	32,1	0,3
Hyror och arrenden	24,1	23,1		0,6	35,3	36,2	0,9
Bidrag	51,8	71,3		-0,9	79,0	79,0	0,0
Försäljning av verksamhet	1,0	1,3		0,1	1,3	1,3	0,0
Övriga intäkter	15,2	13,2		1,3	20,8	22,8	2,0
Summa intäkter	113,4	128,2	-11,5 %	1,4	168,1	171,4	3,3
Personalkostnader	-194,9	-186,0		-2,1	-289,2	-294,4	-5,2
Köp av verksamhet/tjänster	-439,2	-399,1		12,6	-677,6	-670,0	7,6
Lokalkostnader	-56,6	-55,1		-0,1	-84,9	-84,9	0,0
Kapitalkostnader	-0,4	-0,6		-0,1	-0,5	-0,5	0,0
Övriga kostnader	-33,8	-50,3		2,4	-54,4	-51,3	3,1
Summa kostnader	-725,0	-691,2	4,9 %	12,7	-1 106,6	-1 101,1	5,5
Verksamhetens nettokostnader	-611,6	-562,9	8,6 %	14,1	-938,5	-929,7	8,8

Nämndens helårsprognos ger en positiv avvikelse motsvarande 8,8 mkr (0,9 %) i förhållande till budget utifrån att intäkterna ger 3,3 mkr högre än budgeterad nivå vilket förklaras av fler omsorgstagare inom särskilt boende i kombination med stadsbidrag som förväntas betalas ut under året.

Personalkostnader kommer avvika negativt med 5,2 mkr beroende på ett högre löneavtal för fackförbundets kommunals medlemmar i kombination med ökad bemanning för omsorgstagare med större omvårdnadsbehov. Köp av verksamhet avviker positivt med 7,6 mkr vilket förklaras av mindre volymökning inom hemtjänst. Lokalkostnader och kapitalkostnader ligger i paritet med budget och övriga kostnader avviker positivt med 3,1 mkr i jämförelse med budgeterad nivå.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Äldreomsorg Hemtjänst	-126,8	-127,2		5,7	-198,8	-191,0	7,8
Äldreomsorg särskilt boende	-280,3	-243,8		2,2	-423,7	-426,7	-3,0
Insatser enl. LSS	-153,8	-151,5		7,7	-242,4	-234,7	7,7
Insatser personer m funktionsnedsättning	-3,4	-3,8		0,5	-5,9	-5,9	0,0
Turbundna resor	-9,7	-6,0		-2,2	-11,0	-14,6	-3,6
Förvaltningsgemensam verksamhet	-37,6	-30,6		0,2	-56,7	-56,8	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	-611,6	-562,9	8,7	14,1	-938,5	-929,7	8,8

Hemtjänstens nettokostnader uppgår till 126,8 mkr vilket är en minskning med 0,4 mkr jämfört med tidigare år. Förändringen förklaras av att hemtjänsten som utförare ligger något lägre i jämförelse med föregående år i kombination med att administrationen har haft en vakans som medför en lägre kostnadsnivå i perioden. Jämfört med budget visar hemtjänsten en avvikelse motsvarande 5,7 mkr i lägre kostnad vilket förklaras av lägre volymökning än budgeterat och prognosen för året ger en avvikelse motsvarande 7,8 mkr, vilket förklaras av lägre efterfrågan av hemtjänstinsatser.

Särskilt boende har ökat med 36,5 mkr mellan åren vilket förklaras av en tydlig återhämtning från föregående års lägre beläggningsnivå orsakad av pandemin, vilket för året medför en återhämtad beläggningsnivå som i kombination med ökad kostnad påverkad av inflation och avtalsenlig prisjustering ger en högre kostnadsnivå i jämförelse med föregående år. Jämfört med budget visar perioden ett överskott motsvarande 2 mkr (0,7 %) vilket är i nivå med förväntad nivå och jämfört med prognos kommer särskilt boende ha en negativ avvikelse

motsvarande 3 mkr jämfört med budget utifrån helårseffekt orsakad av prisjusteringar i kombination med ökade kostnader för brukare som kommer att ha ett större omvårdnadsbehov än tidigare period.

Insatser enligt LSS har ökat med 2,3 mkr och förklaras av indexering mellan åren i kombination med lägre kostnad för boende LSS för barn. Jämfört med budget avviker insatser inom LSS positivt med 7,7 mkr vilket förklaras av 2 mkr lägre kostnad för boendeanpassning, 1,3 mkr lägre kostnad för LSS barn och unga, 2 mkr lägre kostnad för assistans och 2,4 mkr för generella kostnadsökningar som inte har fått full effekt under perioden. Jämfört med prognos är avvikelsen positivt med 7,7 mkr utifrån att kostnadsnivån för resterande period kommer att vara i paritet med budgeterad nivå.

Insatser med personer med funktionshinder har minskat 0,4 mkr mellan åren och har 0,5 mkr i lägre kostnad jämfört med budget, men kommer att öka något inför resterande period vilket ger en prognos för helår som är i paritet med budget.

Turbundna resor har ökat med 3,7 mkr på grund av färre resor under föregående år på grund av pandemin samt påverkad av en högre kostnadsnivå för drivmedel. Avvikelsen jämfört med budget är 0,5 mkr vilket förklaras av en högre kostnadsnivå än förväntat och som ger en negativ prognos motsvarande 3,6 mkr jämfört med budgeterad nivå.

Förvaltningsgemensam verksamhet visar 7,0 mkr högre kostnad jämfört med föregående år vilket i huvudsak förklaras av tilläggsavtal för införande av Life Care HSL, prisjusteringar och högre inflationstal i jämförelse med föregående år och prognos för året är i paritet med budgeterad nivå.

Investeringsredovisning

Nämnden har inte utnyttjat investeringsbudgeten under perioden och prognosen för helåret ligger i paritet med budget.

Investeringsredovisning (mkr)	2023	2022	Differens 23/22	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Verksamhetens investeringar	0,0	0,6	-0,6	1,5	1,5	1,5	0,0

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling

Nämnden fortsätter även under 2023 att anordna utbildningar i basala hygienrutiner och återkommande praktiska övningar i hur utrustningen ska användas. Informationsmaterial om detta på såväl svenska som andra språk finns.

Satsningen att utbilda språkombud på särskilda boenden och att genomföra nätverksträffar för dessa fortsatte under 2022. Erbjudanden om ytterligare utbildningsinsatser sker under hösten 2023.

Nämnden har för tredje året rekviderat statliga medel genom Äldreomsorgslyftet för att genomföra kompetenshöjande insatser för omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen, för studier till undersköterska eller specialistundersköterska. Ett femtiotal medarbetare har tagit del av satsningen, därutöver tillkommer nya studerande under hösten.

Nämnden genomför under 2023 en utbildningssatsning med Apoteket för att åka patientsäkerheten och höja kompetensen gällande läkemedelshantering för sjuksköterskor och omvårdnadspersonal.

Inom demensområdet fortsätter demensteamet att erbjuda särskilda boenden utbildning till Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demens (BPSD)-administratörer. I en efterföljande demenscoachutbildning lyfts bland annat anhörigperspektivet och vikten av lågaffektivt bemötande vid BPSD-problematik. Demensteamet har handledning med hemtjänstpersonal/gruppchefer kring bemötande vid BPSD vilket fortsätter under året. Även kartläggning av BPSD som ett verktyg för bemötande för anhöriga fortsätter kontinuerligt under året.

Första halvåret 2023 har nio personer från hemtjänsten demenscertifierats. Nya utbildningar har planerats in under hösten. Samtliga medarbetare som arbetar på trygghetslarmet och i nattpatrullen ska genomgå demensutbildning och certifieras under hösten. Nätverksträffar för medarbetare inom demensdagverksamhet planeras in under hösten.

En kompetenssatsning inom hörsel genomförs på särskilt boende under 2023 i samverkan med Audika.

Ledarskapsutbildningen för chefer och nyckelpersoner inom vård och omsorg där deltagarnas arbetsvardag blandades med teorier och övningar avslutades i maj då deltagarna presenterade förslag på förbättringsområden och fick diplom. Utbildningen fortsätter med handledning vid ett par tillfällen under hösten.

Träningscentret Metodikum fortsätter att användas för vård- och omsorgspersonal att färdighetsträna olika praktiska moment. Instrukörer från flera olika verksamheter har utbildats som ansvarar och förbereder den praktiska träningen. Kurser har genomförts i bland annat puls och blodtryck samt lyft.

En uppföljning av strategin för kompetens att utföra digitala arbetsuppgifter inom Humaniora vård och omsorg har genomförts. Uppföljningen visar att det finns områden som behöver utvecklas. En åtgärdsplan tas fram under hösten.

Förebyggande hälsoarbete

Inom förvaltningen pågår ett strukturerat arbete med fokus på faktorer som bidrar till ökad hälsa och till hållbar arbetshälsa över tid med aktiviteter som främjar, förebygger och rehabiliterar. Förvaltningen har utsedda hälsoombud som stödjer cheferna i att arbeta hälsofrämjande.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen för januari till och med juli 2023 var 9,7 procent att jämföra med 9,3 procent för samma period 2022. Korttidsfrånvaron var 3,5 procent jämfört med 4,8 procent samma period 2022. Långtidssjukfrånvaron var 4,4 procent jämfört med 2,8 procent samma period 2022. Verksamheterna följer sjuktalen kontinuerligt och arbetar systematiskt i enlighet med rehabiliteringsprocessen för en minskad sjukfrånvaro. Det förebyggande arbetet vidareutvecklas genom att arbetsätt för att stärka friskfaktorer introduceras.

Medarbetarundersökning - Hållbart medarbetarengagemang, HME

Medarbetarundersökningen genomfördes under hösten 2022 med en svarsfrekvens på 81 procent. Medarbetarundersökningens resultat avseende HME (80,8) ligger kvar på en hög nivå. Resultatet visar att cheferna i hög grad visar uppskattning, förtroende och möjliggör att medarbetarna kan ta ansvar. Även chefernas arbetsätt att målstyra får höga resultat av medarbetarna. Utifrån resultatet har cheferna tillsammans med medarbetarna tagit fram handlingsplaner för fortsatt utvecklingsarbete.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	454	443	11
- varav kvinnor	338	333	5
- varav män	116	110	6
Antal årsarbetare i snitt	387,3	375,7	11,6
Sjukfrånvaro, %	9,7	9,3	0,4
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	80,8	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst.</i>			

Tväarsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärasektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärasektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärasektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Omvårdnadsnämndens arbete med de internationella frågorna är bland annat kopplade till nämndmålen som

inkluderar trygghet, bemötande och nöjdhet samt att motverka social isolering.

Långsiktiga relationer – framgångsfaktor i internationellt arbete

Nämnden deltar i Eurocities, Social Affairs Forum, framför allt i arbetsgruppen Välbefinnande och åldrande (Wellbeing and Ageing). Deltagandet i arbetsgruppen ger större referensramar och perspektiv på arbetet som görs hemmavid. Det ger även möjlighet till inblick och bevakning av EU-frågor som kan vara relevanta för nämnden. Eurocities erbjuder också ett stort nätverk för kunskap- och erfarenhetsutbyte, ett sätt att öka kompetensen och professionalismen i den egna verksamheten. På sikt är det också ett sätt att synliggöra Solna i Europa.

Två chefer från omvårdnadsförvaltningens ledningsgrupp representerar nämnden i såväl forumet, arbetsgruppen som i stadens interna Eurocitiesnätverk. Arbetsgruppsmötena hålls två gånger per år och under 2023 anordnas mötena i anslutning till Social Affairs Forum. Det innebär ett bredare program och att fler städer och arbetsgrupper finns representerade.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Nämnden har, i samarbete med kommunstyrelsen, tagit emot två studiebesök, varav en grupp studenter från Amsterdam University, Nederländerna och en grupp studenter och professorer från Western University, Ontario, Kanada. Medarbetare från egen-regi verksamhet och privata utförare har bidragit med presentationer. Studiebesöken bygger på etablerade kontakter i respektive organisation och är återkommande.

Nämnden har deltagit på Social Affairs Forums Social Innovation Laboratory samt arbetsgruppsmöte i Braga, Portugal den 30 maj - 2 juni. Fokus var på inkluderande digital förflyttning. För nämndens del handlade det om att inhämta kunskap och utbyta idéer med fokus på digitala verktyg och hur dessa kan tillämpas för att lösa sociala frågor, med fokus på sköra grupper. I arbetsgruppen fortsätter samtalen kring de utmaningar europeiska städer står inför med en åldrande befolkning. Det handlar om svårigheter att rekrytera personal i takt med ett ökat behov av äldreomsorg. Arbetet med att motverka social isolering och ensamhet är också ett aktuellt ämne som går hand i hand med hälsa och välmående. Samverkan är en förutsättning för att ta till sig av olika utmaningar. På mötet väcktes nyfikenhet kring hur och i vilken utsträckning respektive stad samverkar. Detta kommer att bli temat för kommande arbetsgruppsgruppsmöte i Lyon, Frankrike, i november. Vid mötet ska samtliga deltagare presentera ett exempel på samverkan eller en frågeställning som rör ämnet vilket sedan kommer att diskuteras och analyseras i mindre grupper.

Stadens interna Eurocitiesnätverk träffas en gång i månaden där man bland annat förbereder och planerar deltagande i respektive arbetsgrupp samt följer upp vilka nya kunskaper, erfarenheter och kontakter deltagandet har givit och hur de ska spridas vidare såväl till nämndens olika verksamheter som till andra relevanta verksamheter i staden.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2023.

Arbetet mot våld i nära relationer som även omfattar hedersvåld riktar sig både till stadens äldre och till personer med funktionsnedsättning. Samverkansrutiner är framtagna mellan omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen.

Handläggarna på avdelningen för myndighetsavdelning har utbildning i normkritiskt tänkande, likabehandling och att arbeta för att undvika kränkande särbehandling.

Information om likabehandlingsarbete ingår som en naturlig del i introduktionen av nyanställda och som en grund i ledarskapsutbildningen i staden.

Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär för äldre och för personer med funktionsnedsättning en ökad valfrihet i valet av utförare av beviljade insatser.

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre fortsätter. Det sker bland annat genom samverkan med kultur- och fritidsnämndens verksamheter, frivilligorganisationer och andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans, erbjuda friskvård- och/eller kulturaktiviteter.

Den digitala fixaren har gett stöd med digitala tjänster och produkter som syftar till att underlätta vardagen.

Fixaren har gjort hembesök, funnits tillgänglig på seniorträffar eller varit behjälplig via telefon. För att förstärka stödet till nämndens målgrupp rekryteras ytterligare en digital fixare under hösten. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Wi-Fi är installerat på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera.

Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare. Det är många som föredrar digitala kontakter framför fysiska och formerna är under utveckling.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med tillhörande miljöstrategi samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

I linje med inriktningen i Solna stads klimatstrategi har omvårdnadsnämnden fortsatt att genomföra en översyn av materialåtervinning och matavfallsinsamling i nämndens verksamheter. Omvårdnadsnämnden fortsätter också med översynen av nämndens användning av fordon i syfte att kartlägga förutsättningarna för en fossilbränslefri fordonsflotta senast 2030.

Användningen av förrådet med begagnade möbler utvärderas under året för att säkerställa att nyttan motsvarar kostnaden för att magasinera och hantera förrådet.

Under året har omvårdnadsnämnden medverkat i en värmekartering av kommunen, finansierad via Länsstyrelsen, och fått inblick i hur verksamhetslokaler påverkas av områden särskilt utsatta för temperatur. Inga boenden inom nämndens område ligger i sådana områden. Denna satsning fortsätter genom utbildningar i hur värmearbete görs i praktiken. Nämnden har också bidragit till stadens gemensamma arbete kring klimatanpassning initierat av stadsledningen.

De genomförda aktiviteterna har bidragit till genomförande av Solna stads miljöstrategi, särskilt fokusområdet en effektiv resursanvändning.

Förväntad utveckling

Prognos för verksamheter

Enligt stadens befolkningsprognos framtagen i mars 2023 beräknas antalet personer över 65 år att öka från cirka 13 100 till 14 000 år 2029.

Sett till den demografiska utvecklingen bedöms behovet av vård- och omsorgsplatser öka något över de kommande åren. Den stora förändringen är att staden i dagsläget verkställer cirka 70 platser färre än vad tidigare prognoser har kunnat förutse, med anledning av pandemin. Bedömningen är att det kommer dröja ytterligare fem år innan antalet beslut om vård- och omsorgsboende är i nivå med innan pandemin. Inget talar i dagsläget för att behovet skulle öka i snabbare takt än den demografiska utvecklingen, utifrån förra årets och årets prognoser.

Personer i behov av hemtjänst Solna beräknas öka med cirka 13 procent från 2023 till 2029. Denna ökning medför att antalet hemtjänststimmar beräknas öka med 50 000 till cirka 470 000.

Beträffande LSS-bostäder är den samlade bedömningen att Solna stad behöver öka kapaciteten med 4–5 platser årligen för att svara mot behoven. Den samlade bedömningen är att de planerade uppstarterna under de kommande åren, antalet platser i det fasta beståndet samt tillgång till platser inom valfrietssystemet svarar mot behovet.

En framskrivning av den genomsnittliga frekvensen ger vid handen att behovet av platser i daglig verksamhet kan komma att öka med 4–5 per år. Eventuella variationer torde kunna hanteras inom valfrietssystemet för daglig verksamhet.

Insatserna ledsagarservice, avlösarservice, korttidsvistelse och korttidsstillsyn har de senaste tio åren varit i ungefärligt samma omfattning, mellan 30 och 50 personer erhåller respektive insats. För insatsen kontaktperson

har antalet personer i gruppen minskat väsentligt under senaste åren. För samtliga av ovanstående insatser är det svårt att göra prognoser då verksamheterna är i så små volymer. Därav antas att utvecklingen kommer att följa befolkningsprognosen.

Välståndsteknik och nya arbetssätt

Välståndens behoven ökar till följd av att antalet äldre ökar samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Denna utveckling ställer sammantaget krav på att utveckla omvårdnadsnämndens verksamhet och arbetssätt. Utveckling av välståndsteknik kommer att vara en viktig del i detta. Den digitala utvecklingen ger möjligheter till att skapa effektivare arbetssätt samt underlätta rekrytering av chefer och vårdpersonal i framtiden.

Nämnden arbetar under 2023 bland annat med att utvärdera digitala insatser inom hemtjänst, uppdaterade tekniska lösningar för larm, den fortsatta utvecklingen av digitala verksamhetssystem och digitala fixare.

Förebyggande verksamhet

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre behöver fortsätta utveckla. Det sker bland annat genom samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid, frivilligorganisationer samt volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans och erbjuda friskvårds- och/eller kulturaktiviteter. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Samverkan med Region Stockholm

Ett viktigt utvecklingsområde är samverkan mellan staden och Region Stockholm. Det behöver finnas en god samverkan dels mellan slutenvården, primärvården och staden vid själva vårdövergången, dels mellan primärvården och staden efter hemkomsten från sjukhus. Om övergången till det egna hemmet upplevs som trygg och säker minskar risken för återinläggning till slutenvården, omsorgs- och omvårdnadsbehov samt efterfrågan på alternativt boende minskar dessutom kan stadens och regionens resurser användas på bästa möjliga sätt. Pilotprojektet mellan Region Stockholm och Solna stad fortsätter med inriktningen att förbättra och utveckla nya arbetssätt mellan två husläkarmottagningar och hemgångsteamet inom hemtjänsten. Faller pilotprojektet väl ut är ambitionen att arbetssättet ska implementeras mellan alla husläkarmottagningar i Solna och hemgångsteamet. Detta är ett led i satsningen "God och nära vård" som Region Stockholm har initierat och som innebär att den vård som invånaren behöver ofta, ska finnas nära och anpassas efter invånarnas behov. Under pandemin har det varit en tät samverkan mellan nämnden och regionen lokalt med fokus på frågor som berört pandemin och som har letts av nämndens medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), samt regionens geografiska samordnare för primärvården. Samverkan fortsätter med fokus på de mest sjuka äldre.

Fortsatt kompetenssäkring

Strategin för kompetensutveckling inom äldreomsorgen fortsätter successivt implementeras. Samverkan med högskolor och forskning- och utvecklingsenheter är betydelsefullt och sker regelbundet i bland annat nämndens omvårdnadsakademi. Avtalsuppföljningar fortsätter följa upp att utförarna följer avtalen avseende bland annat kompetenssäkring och kvalitetsutveckling.

Kompetensutveckling och kompetenshöjning inom vård och omsorg behövs för att både bibehålla och utveckla kvaliteten i verksamheterna. För det krävs medarbetare som har rätt kompetens för uppdraget. Det är bland annat viktigt att utbilda vårdbiträden till undersköterskor och sjuksköterskor till specialistsjuksköterskor. Även utvecklingsprojektet Heltidsresan som är en överenskommelse mellan Kommunal och SKR ska pågå fram till 2024 och drivs för att heltidsarbete ska bli norm i välfärdens kvinnodominerade yrken. Nya arbetssätt för att rekrytera och behålla sjuksköterskor fortsätter under året.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Revidering av valfrihetssystem för korttidsvistelse (LOV) ON/2012:68	Pågår enligt plan.
Revidering av valfrihetssystem för LSS-bostad (LOV) ON/2013:77	Pågår enligt plan, kommer att fortsätta under 2024.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljningarna planeras att genomföras under hösten enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2023.

Intern kontroll

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Styrning	Verksamhetsuppföljning enligt uppföljningsplan	Kontroll av att planen för upphandling av verksamhetsavtal och överenskommelser följs.	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning har skett enligt plan. Utvecklingsområden är främst social dokumentation och systematisk kvalitetsledning, vilket återspeglas i åtgärdsplaner för verksamheterna.
Medarbetare	Rekrytering av Sjuksköterskor	Kontroll av att månatlig redovisning angående sjuksköterskesituationen görs till medicinskt ansvarig sjuksköterska.	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning har skett enligt plan. Verksamheter lyckas i stort lösa bemanning enligt avtal, bristen på sjuksköterskor är dock en utmaning i Solna liknande övriga delar av landet.
	Rekrytering av undersköterskor inom hemtjänst och särskilt boende	Kontroll av andel utbildade undersköterskor och specialistundersköterskor i samband med avtalsuppföljning.	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning har skett enligt plan. Verksamheter lyckas i stort lösa bemanning enligt avtal, bristen på undersköterskor och specialistundersköterskor är dock en utmaning i Solna liknande övriga delar av landet.
Ekonomi	Uppföljning av kostnader - Kostnadskontroll	Kontroll av uppföljning enligt stadens anvisningar för budgetuppföljningar, delårsrapporter samt verksamhetsmål. Kontinuerlig uppföljning av nyckeltal. Resultat sammanställs och föredras i nämnden.	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning har skett enligt plan. Stadens anvisningar har följts, nyckeltal är kontinuerligt uppföljda och resultat har föredragits för nämnden.
Verksamhet sprocesser	Tillräckligt med skyddsutrustning	Kontroll i samband med avtalsuppföljning.	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning har skett enligt plan. Verksamheter bedöms hålla tillräckligt med skyddsutrustning enligt avtal.
	Åtkomst till uppgifter i enskildes dokumentation i vård- och omsorgsboende	Kontroll att loggkontroller görs i verksamhetssystem där personuppgifter förekommer.	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning genomförd enligt plan. Verksamheter är utbildade i loggkontroll och bedöms hantera egenkontroll enligt rutin.
	Utlämnande av handlingar enligt GDPR.	Kontroll av att gällande rutiner för utlämnande av handlingar följs genom stickprovskontroller	 Ingen eller försumbar avvikelse Uppföljning har skett enligt plan. Stickprov visar att gällande rutiner följs.

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-10-05
ON/2023:1

Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2024

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i juni beslutat om ekonomiska ramar samt fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Målen är:

- Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande
- Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden
- Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro
- Den besvärande ensamheten bland Solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska

Nämnden fortsätter utveckla arbetet med kompetens inom både äldre- och funktionshinderområdet. Under året genomförs riktade aktiviteter kopplade till nämndmålen och ett stort antal satsningar inom bland annat Äldreomsorgslyftet, skyddad yrkestitel för undersköterska, hållbart arbetsliv och framtagning av kompetensstrategi för medarbetare inom funktionshinderområdet.

Ett viktigt utvecklingsområde för nämnden är samverkan med Region Stockholm. Överenskommelsen kring "God och nära vård" syftar till att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt som ställer krav på sammanhållna insatser från både staden och regionen.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden, frivilligorganisationer och volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Nämnden kommer under 2024 starta upp ett serviceboende och ett gruppboende inom LSS.

Enligt kommunstyrelsens beslut i juni har omvårdnadsnämnden tilldelats en budgetram för 2024 motsvarande 966,5 mkr vilket är en ökning med 28 mkr jämfört med 2023.

Förändringen förklaras i huvudsak av högre kostnadsnivå påverkad av inflation och avtalsenliga prisjusteringar i kombination med en ökad volym av omvårdnadsinsatser och fler brukare med större omvårdnadsbehov.

Nämndens investeringsbudget för 2024 ökas med 0,5 mkr jämfört med föregående år och uppgår till 2 mkr.

Helena Åman
Förvaltningschef

Veronica Hässelborg
Chefscontroller

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

SOLNA STAD

Verksamhetsplan och budget 2024

OMVÅRDNADSNÄMNDEN

ON/2023:1, behandlas på omvårdnadsnämnden 2023-10-24.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomi	8
Väsentliga personalförhållanden	9
Tvärsektoriella frågor.....	10
Förväntad utveckling.....	11
Konkurrensutsättning.....	12
Intern kontroll.....	13

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i juni beslutat om ekonomiska ramar samt fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Målen är:

- Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande
- Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden
- Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro
- Den besvärande ensamheten bland Solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska

Nämnden fortsätter utveckla arbetet med kompetens inom både äldre- och funktionshinderområdet. Under året genomförs riktade aktiviteter kopplade till nämndmålen och ett stort antal satsningar inom bland annat Äldreomsorgslyftet, skyddad yrkestitel för undersköterska, hållbart arbetsliv och framtagning av kompetensstrategi för medarbetare inom funktionshinderområdet.

Ett viktigt utvecklingsområde för nämnden är samverkan med Region Stockholm. Överenskommelsen kring "God och nära vård" syftar till att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt som ställer krav på sammanhållna insatser från både staden och regionen.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden, frivilligorganisationer och volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Ett led i den riktningen är att alla som är 65 år och äldre numer kan låna teknisk utrustning på biblioteket i Solna centrum och även få hjälp av nämndens digitala fixare.

Nämnden kommer under 2024 starta upp ett serviceboende och ett gruppboende inom LSS.

Enligt kommunstyrelsens beslut i juni har omvårdnadsnämnden tilldelats en budgetram för 2024 motsvarande 966,5 mkr vilket är en ökning med 28 mkr jämfört med 2023.

Förändringen förklaras i huvudsak av högre kostnadsnivå påverkad av inflation och avtalsenliga prisjusteringar i kombination med en ökad volym av omvårdnadsinsatser och fler brukare med större omvårdnadsbehov.

Nämndens investeringsbudget för 2024 ökas med 0,5 mkr jämfört med föregående år och uppgår till 2 mkr.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Omvårdnadsnämndens ansvarsområde

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området med mera.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Nämnden följer upp kvalitetsdeklarationerna som berör verksamheterna i samband med avtalsuppföljning, resultat visas i rapporterna för avtalsuppföljning. Under 2024 kommer nämnden att se över vilka av kvalitetsdeklarationerna som ska revideras.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Anhörigstöd	2021-10-27	Oförändrad
Biståndshandläggning av hemtjänst samt vård- och omsorgsboende	2021-10-27	Oförändrad
Boendestöd	2021-10-27	Oförändrad
Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning	2021-10-27	Oförändrad
Dagverksamhet	2021-10-27	Oförändrad
Handläggning av stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2021-10-27	Oförändrad
Hemtjänst	2021-10-27	Oförändrad
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år	2021-10-27	Oförändrad
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	2021-10-27	Oförändrad
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning som bor i bostad med särskild service	2021-10-27	Oförändrad
Trygghetslarm	2021-10-27	Oförändrad
Vård- och omsorgsboende	2021-10-27	Oförändrad

Organisation

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Omvårdnadsförvaltningen är utförare av nämndens ansvarsområden och är organiserad under förvaltningschef med tre staber (kvalitetsutveckling, ekonomi och IT) samt avdelningar för egenregi och för myndighetsutövning.

Myndighetsavdelningen är organiserad i två delar som hanterar myndighetsutövning för äldreområdet (SoL) respektive funktionshinderområdet (LSS). Inom myndighet SoL ryms handläggare, utskrivningsplanerare från sjukhus, resursteam och hemgångsteam. Inom myndighet LSS ryms handläggare, avgiftshandläggning, bostadsanpassningsbidrag och färdtjänst.

Avdelningen för egenregi, Humaniora Vård och Omsorg - HVO, omfattar Skoga Äldrecentrum, grupp- och servicebostäder enligt LSS, hemtjänst inklusive trygghetslarm och nattpatrull, förebyggande verksamhet med

seniorträffar, fixarservice, anhörigstöd/demenseam och friskvård för äldre, personlig assistans samt hälso- och sjukvårdsteam för LSS.

Verksamheten bedrivs utöver egenregi också i privat regi. Staben för kvalitetsutveckling ansvarar för upphandling/överenskommelser och uppföljning av utförare i både egen och privat regi.

Nämnden samverkar löpande med Kommunala pensionärsrådet och Rådet för funktionshinderfrågor.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i fyra övergripande mål, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål och vilka mått som används för att beskriva måluppfyllelsen under 2024.

Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckling av kompetensmodell med grund i strategin för kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen.	För att uppmuntra till kontinuerligt lärande kommer nämnden under 2024 att tillsammans med verksamheterna ta fram en kompetensstege för undersköterskor och en för sjuksköterskor. Aktiviteten utgår från kompetensstrategin som togs fram 2021 och ska särskilt beakta de krav som ställs i bevis för skyddad yrkestitel samt språkkrav.
Måltidssituationen på vård- och omsorgsboende i Solna - analys av nuläge och framtagande av handlingsplan för åtgärder.	Måltiden är en central del av omsorgen i särskilt boende. Nämnden ska säkerställa att verksamheten följer de krav som ställs på måltidssituationen, omfattande bland annat delaktighet, gemenskap, valmöjlighet, den enskildes idéer och synpunkter samt kognitivt stöd för en trygg och hanterbar måltidssituation. Verksamheten ska också tillse att medarbetarna har den kunskap som behövs för att skapa en trivsamt måltidssituation. Till detta kommer också andra perspektiv som ska beaktas, bland annat nutrition, andel ekologisk mat, närlagad mat och matavfallsåtervinning.
Säkerställa och kontinuerligt förbättra kvaliteten inom social dokumentation.	Social dokumentation är ett återkommande utvecklingsområde i nämndens uppföljning. Aktiviteten syftar till att säkerställa att krav uppfylls samt att kontinuerligt förbättra kvaliteten på social dokumentation inom både myndighetsutövning och utförande av insats.

Mått
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%)
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde

Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckling av kompetensmodell med grund i strategin för kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen.	För att uppmuntra till kontinuerligt lärande kommer nämnden under 2024 att tillsammans med verksamheterna ta fram en kompetensstege för undersköterskor. Aktiviteten utgår från kompetensstrategin som togs fram 2021 och ska beakta de krav som ställs i bevis för skyddad yrkestitel.
Säkerställa och kontinuerligt förbättra kvaliteten inom social dokumentation.	Social dokumentation är ett återkommande utvecklingsområde i nämndens uppföljning. Aktiviteten syftar till att säkerställa att krav uppfylls samt att kontinuerligt förbättra kvaliteten på social dokumentation inom både myndighetsutövning och utförande av insats.
Säkerställa att kraven rörande fast omsorgskontakt uppfylls.	1 jul 2022 infördes kravet på fast omsorgskontakt i hemtjänsten, vilket förstärktes 1 juli 2023 med att den fasta omsorgskontakten ska vara en undersköterska, en roll som från och med samma datum kräver bevis på skyddad yrkestitel. Den fasta omsorgskontakten ska tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning när hemtjänstinsatser verkställs. Nämnden ska säkerställa att kraven uppfylls i verksamheten.

Mått
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%)
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde

Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.

Aktiviteter	Beskrivning
Säkerställa och kontinuerligt förbättra kvaliteten inom social dokumentation.	Social dokumentation är ett återkommande utvecklingsområde i nämndens uppföljning. Aktiviteten syftar till att säkerställa att krav uppfylls samt att kontinuerligt förbättra kvaliteten på social dokumentation inom både myndighetsutövning och utförande av insats.

Aktiviteter	Beskrivning
Framtagande av kompetensutvecklingsstrategi för medarbetare inom funktionshinderområdet	Nämnden ska ta fram en kompetensutvecklingsstrategi för medarbetare inom funktionshinderområdet motsvarande den som tagits fram för äldreområdet 2021.
Ökad delaktighet i samhället för solnabor med funktionsnedsättning	Nämnden ska utforska och utöka stödet för att öka delaktigheten i samhället för solnabor med funktionsnedsättning. Aktiviteten omfattar bland annat tillgänglighet för och dialog med brukare och anhöriga, ett ökat utbud av aktiviteter för att minska ofrivillig isolering samt utbudet av arbetsinriktad daglig verksamhet.

Mått
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)
Brukarbedömning gruppboestad LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren trivs med alla i boendepersonalen, andel (%)
Brukarbedömning gruppboestad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)
Brukarbedömning gruppboestad LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)

Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla och genomföra förebyggande aktiviteter för att minska den besvärande ensamheten hos alla äldre i Solna.	Nämnden fortsätter erbjuda stöd och aktiviteter med målet att ge möjlighet till social gemenskap, minska ensamhet och förebygga psykisk och fysisk ohälsa. Nämnden ska också fortsätta utveckla insatserna i samverkan med andra insatser inom nämndens ansvar, andra nämnder i staden och andra kommuner. Nämnden fortsätter driva seniorträffar för social gemenskap och minskad besvärande ensamhet. Fortsätta arbetet med att utveckla volontärverksamheten såsom väntjänst som drivs i samverkan mellan nämnden, Röda Korset och Äldreforum. Väntjänsten kan göra besök i hemmet för en pratstund, erbjuda högläsning, promenader eller annan aktivitet. Digitala fixare arbetar vidare med att stödja målgruppen med digitala tjänster och produkter som syftar till att underlätta vardagen. Därigenom ges möjlighet till ökad självständighet och trygghet för att kunna bo kvar hemma längre. Valfärdsbiblioteket fortsätter att erbjuda lån av välfärdsteknik för den som vill prova på möjliga fördelar med digitala produkter och tjänster. Nämnden anordnar också träffar för bland annat ökad trygghet på nätet.
Utveckla och genomföra aktiviteter för att minska besvärande ensamhet hos äldre i Solna som får hemtjänst eller bor i särskilt boende.	Vård- och omsorgsboendena har i uppdrag att se över aktiviteter individuellt och på verksamhetsnivå för att stödja nämndmålet. Hemtjänstutförare har i uppdrag att uppmärksamma tecken på besvärande ensamhet, behov av rehabiliterande insatser och tillhandahålla information om stöd och aktiviteter, till exempel dagverksamhet.
Fortsätta erbjuda förebyggande hembesök.	Förebyggande hembesök erbjuds vilket innebär att alla som fyller 80 och 90 år erbjuds ett hembesök av en arbetsterapeut under året. Besöket syftar till att ge information om stadens utbud av service och aktiviteter, men också att identifiera och förebygga bland annat fall och besvärande ensamhet samt informera om digitala stöd.

Mått
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla samverkan med Region Stockholm utifrån "God och nära vård".	Ett viktigt utvecklingsområde är samverkan mellan kommunen och Region Stockholm samt inom stadens förvaltningar. Regeringens initiativ om en omställning av hälso- och sjukvården "God och nära vård" har resulterat i en överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm (HÖK). Överenskommelsens övergripande mål är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt. Målgruppen är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från båda huvudmännen.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

Enligt kommunstyrelsens beslut, i juni, har omvårdnadsnämnden tilldelats en budgetram för 2024 motsvarande 966,5 mkr, vilket är en ökning med 28,0 mkr (3 %) jämfört med 2023.

Förändringen förklaras i huvudsak av högre kostnadsnivå påverkad av inflation och avtalsenliga prisjusteringar i kombination med ökad volym av omvårdnadsinsatser och fler brukare med större omvårdnadsbehov.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Intäkter	232	225	-7
Kostnader	-1 198,5	-1 163,5	35,0
Nettokostnader	-966,5	-938,5	28,0

Driftbudget, per verksamhet

Utifrån nämndens tilldelade budgetram för 2024 och jämförelse med 2023 års budgetnivå och prognos har fördelning av budgeten gjorts mellan verksamheterna enligt nedanstående tabell.

Hemtjänstens budget 2024 ligger i nivå med budget 2023.

Äldreomsorg särskilt boende (säbo) har tilldelats 23,8 mkr (5,6 %) i ökad budget för 2024 utifrån avtalsenliga prisjusteringar, fler omsorgstagare på våra boenden, fler +65 år som går över från socialpsykiatri och fler brukare med ett större omvårdnadsbehov jämfört med 2023.

Insatser enligt LSS ligger kvar i nivå med föregående år och hänsyn är tagen utifrån en minskad kostnad inom assistansen där delar av nuvarande kostnadsansvar går över till Försäkringskassan.

Turbundna resor har tilldelats ett högre utrymme jämfört med 2023 på grund av fler som nyttjar resor efter pandemin i kombination med ett temporärt avtal som påverkats av inflation och ökad kostnad för drivmedel.

Förvaltningsgemensam verksamhet ligger i nivå med budget 2023.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Äldreomsorg hemtjänst	-199,0	-199,0	0,0
Äldreomsorg särskilt boende	-447,5	-423,7	23,8
Insatser enligt LSS	-243,1	-242,3	0,8
Insatser personer m funktionshinder	-6,0	-6,6	-0,6
Turbundna resor	-15,0	-11,0	4,0
Förvaltningsgemensam verksamhet	-55,9	-55,9	0,0
Summa nettokostnader	-966,5	-938,5	28,0

Investeringsbudget

De investeringsmedel som är avsatta för 2024 avser kapitalinventarier och uppgår till 2,0 mkr, en ökad ram med 0,5 mkr jämfört med budget 2023.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Kapitalinventarier	2,0	1,1	0,9
Summa	2,0	1,5	0,5

Taxor och avgifter

Avgift för äldre -och handikappomsorg

Solna stad tillämpar sedan flera år den så kallade maxtaxan. Maxtaxan gällande äldre -och handikappomsorg styrs av bestämmelserna i Socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Bestämmelser om högkostnadsskydd, så kallad maxtaxa

och förbehållsbelopp knyts, enligt bestämmelsen i SoL 8 kap. 3 och 5 §§, till prisbasbeloppet som förändras varje år och som fastställs av regeringen.

Prisbasbeloppet för 2024 är fastställt till 57 300 kr. Maxtaxan fastställs årligen av Socialstyrelsen.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Hemtjänst	KF 2016-05-30	Oförändrad		2016-07-01
Vård- och omsorgsboende	KF 2016-05-30	Oförändrad		2016-07-01
Välfärdsteknik	KF 2022-04-04	Oförändrad		2022-04-04

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarperspektivet under 2024 utifrån fokusområden.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling och kompetenshöjning inom vård och omsorg behövs för att både bibehålla och utveckla kvaliteten i verksamheterna. En strategi för kompetensutveckling inom äldreomsorgen har utarbetats och en tillhörande kompetensmodell tas fram under 2024 i samråd med chefer och medarbetare. Motsvarande kompetensutvecklingsstrategi för funktionshinderområdet tas fram under 2024.

Samverkan med högskolor och forskning- och utvecklingsenheter är betydelsefullt och sker regelbundet i bland annat "Vård- och omsorgscollege Nordväst" och regionalt samt i nämndens omvårdnadsakademi. En översyn av Omvårdnadsakademins uppdrag har påbörjats och kommer att fortsätta under 2024.

Även utvecklingsprojektet Heltidsresan som är en överenskommelse mellan Kommunal och SKR ska pågå fram till 2024 och drivs för att heltidsarbete ska bli norm i välfärdens kvinnodominerade yrken.

Nämnden fortsätter även under 2024 att anordna utbildningar och återkommande praktiska övningar i en rad olika områden på Metodikum, och eftersträvar samtidigt att säkerställa en dedikerad resurs för verksamheten i Metodikum. Nämnden kommer att fortsätta verka för att påbörja samarbeten rörande kompetenssatsningar med andra kommuner och Solnas vårdcentraler.

En satsning i att utbilda språkbud på särskilda boenden har pågått sedan 2021 och fortsätter under 2024 med stöd av statliga medel. Nämnden kommer att stödja och skapa förutsättningar för verksamheterna att implementera konceptet.

Nämnden kommer att arbeta för att fler medarbetare inom samtliga verksamhetsområden går på handledningsutbildning och metoden "peer learning", som innebär att studenter inom samma profession lär av och med varandra, kommer att utforskas som ett sätt att förbättra arbetsplatsförlagt lärande (APL) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), i samverkan med "Vård- och omsorgscollege Nordväst".

Nämnden kommer att uppmuntra medarbetarna till att vilja utbilda sig genom Äldreomsorgslyftet. Hittills har 50-talet medarbetare utbildats till undersköterska eller specialistundersköterska genom denna satsning.

Under 2024 kommer behovet av utbildningar utforskas för att medarbetare ska uppfylla kraven för skyddad yrkestitel undersköterska. Under hösten 2023 uppmuntrades 15 medarbetare att söka yrkestitel mot att uppvisa inlämnade uppgifter och Socialstyrelsens bedömning av dessa, detta för att nämnden ska få ökad förståelse över hur bedömningen går till.

Inom demensområdet kommer utbildning till Beteendemässiga och psykiska symptom vid demens (BPSD)-administratörer att fortsätta. Dessutom fortsätter demenscertifiering för hemtjänstpersonal samt nätverksträffar för medarbetare inom demensdagverksamhet.

Nämnden stödjer LSS-verksamheter genom en anpassad utbildning för handläggare kring specifika funktionsnedsättningar samt olika inriktningar inom LSS. Inom ramen för satsningen på "God och nära vård" fortlöper den särskilda utbildningsatsningen inom psykisk ohälsa, detta då såväl nätverk som utförare uttryckt fortsatt utbildningsbehov inom detta område.

Projektet "Hållbart arbetsliv" (Rätt person gör rätt saker, Sjuksköterskans högra hand samt Resursteam inom

hemtjänst) utvärderas inför beslut om eventuell fortsättning.

Förebyggande hälsoarbete

Inom förvaltningen pågår ett strukturerat arbete med fokus på faktorer som bidrar till ökad hälsa och till hållbar arbetshälsa över tid med aktiviteter som främjar, förebygger och rehabiliterar. Förvaltningen har utsedda hälsoombud som stödjer cheferna i att arbeta hälsofrämjande.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen för januari till juli 2023 är 9,7 procent att jämföra med 9,3 procent för samma period 2022. Långtidssjukfrånvaron är 4,4 procent jämfört med 2,8 procent samma period 2022, korttidsfrånvaron är 3,5 procent jämfört med 4,8 procent samma period 2022. Generellt arbetar verksamheterna systematiskt i enlighet med rehabiliteringsprocessen för en minskad kort- och långtidssjukfrånvaro.

Medarbetarundersökning - Hållbart medarbetarengagemang, HME

Medarbetarundersökningen genomfördes under hösten 2022 med en svarsfrekvens på 81 procent. Medarbetarundersökningens resultat avseende HME (80,8) ligger kvar på en hög nivå. Resultatet visar att cheferna i hög grad visar uppskattning, förtroende och möjliggör att medarbetarna kan ta ansvar. Även chefernas arbetssätt att målstyra får höga resultat av medarbetarna. Utifrån resultatet har cheferna tillsammans med medarbetarna under 2023 utarbetat handlingsplaner som genomförs under året.

Tvärsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tvärsektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tvärsektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tvärsektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens måluppfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Omvårdnadsnämndens arbete med de internationella frågorna är bland annat kopplade till nämndmålen som inkluderar trygghet, bemötande och nöjdhet samt att motverka social isolering.

Nämnden deltar i Eurocities, Social Affairs forum, framför allt i arbetsgruppen Wellbeing and Ageing. Det kollegiala utbytet av erfarenheter bidrar till nämndens arbete med nämndmålen och metoder för utveckling. Utmaningarna i europeiska städer är likartade med en åldrande befolkning, svårighet att rekrytera personal och ett ökat behov av äldreomsorg. Metoder och verktyg för att tackla dessa utmaningar varierar och det finns ett stort värde i att lära av varandra. Ett exempel är hur arbetet med att motverka social isolering/ensamhet är strukturerat. En annan intressant trend bland deltagande städer är utvecklingen av generationsöverskridande mötesplatser och boendeformer vars erfarenheter är intressanta i omvårdnadsnämndens och kultur- och fritidsnämndens pågående utvecklingsarbete kring gemensamma mötesplatser.

Omvårdnadsnämnden har under flera år samarbetat med ett kanadensiskt universitet där elever som studerar skandinavisk äldreomsorg vid ett flertal tillfällen besökt Solna. Nämnden är positivt inställd till fortsatt samarbete.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2024.

Arbetet mot våld i nära relationer som även omfattar hedersvåld riktar sig både till stadens äldre och till personer med funktionsnedsättning. Samverkansrutiner är framtagna mellan omvårdnadsnämnden och socialnämnden.

Handläggarna på myndighetsavdelningen har utbildning i normkritiskt tänkande, likabehandling och att arbeta för att undvika kränkande särbehandling.

Information om likabehandlingsarbete är en självklar del i introduktionen av nyanställda och som en grund i

ledarskapsutbildningen i staden.

I syfte att stärka barnens perspektiv kommer nämndens myndighetsavdelningar säkerställa att i de ärenden som berör barn ska hänsyn tas till deras behov.

Myndighetsavdelningen kommer under året att börja se över hur kontakten med myndigheten upplevs ur ett brukar-/kundperspektiv.

Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär för äldre och för personer med funktionsnedsättning en ökad valfrihet i valet av utförare av beviljade insatser.

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre fortsätter. Det sker bland annat genom samverkan med kultur- och fritidsnämndens verksamheter, frivilligorganisationer och andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans, erbjuda friskvård- och/eller kulturaktiviteter. Valfärdsbiblioteket fortsätter att erbjuda utlåning av välfärdsteknik till seniorer. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Wi-Fi är installerat på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera.

Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare. Det är många som föredrar digitala kontakter framför fysiska och formerna är under utveckling.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande strategier inom miljöområdet samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2024 utifrån miljöpolicyens fokusområden.

I linje med inriktningen i Solna stads klimatstrategi planerar omvårdnadsnämnden att genomföra en översyn av materialåtervinning och matavfallsinsamling i nämndens verksamheter. Omvårdnadsnämnden planerar även att göra en översyn av nämndens användning av fordon i syfte att kartlägga förutsättningarna för en fossilbränslefri fordonsflotta senast 2030.

Nämnden kommer i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden att fortsätta arbetet med att säkra verksamheterna från konsekvenser av värme och skyfall.

Vid de upphandlingar som omvårdnadsnämnden gör under 2024 kommer relevanta aspekter i stadens miljöpolicy, med tillhörande strategidokument, beaktas i kravställningar.

Förväntad utveckling

Prognos för verksamheter

I Solna ökar antalet äldre i en långsammare takt jämfört med i resten av Sverige. Ökningen sker främst i åldersgruppen 80-89 år. Behovet av platser i vård- och omsorgsboende minskade tydligt under 2020-2021 och först efter 2028 bedöms behovet öka över hittillsvarande nivå. Enligt befolkningsprognosen kommer det behövas ytterligare ett vård- och omsorgsboende under det kommande decenniet med ungefär 2029-2030 som startår. Det kommer i stället finnas ett visst ökat behov av hemtjänst.

Utifrån befolkningsprognosen finns också ett behov av tillkommande LSS-bostäder, såväl gruppboenden som enskilda lägenheter för denna målgrupp. För att möta befolkningsutvecklingen kommer det enligt prognosen att finnas behov av motsvarande ett nytt gruppboende för LSS vartannat år. Omvårdnadsnämnden bedömer att behovet av gruppboende är högre än av servicebostäder i närtid och att staden kan möta behovet utifrån nuvarande och planerat lokalbestånd. Behovet av LSS-boenden bedöms kunna mötas genom tillkommande platser vid nybyggnation, som har avtalats om i exploateringsavtal med exploatörer.

Kompetensförsörjning, välfärdsteknik och nya arbetsätt

Välfärdsbehoven ökar till följd av att antalet äldre ökar samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Denna utveckling ställer sammantaget krav på att utveckla omvårdnadsnämndens verksamhet och arbetsätt. Nämnden behöver säkerställa att kompetensen på tillräcklig nivå och i tillräcklig omfattning. För att klara kompetensutmaningen behöver organisation och arbetsätt utvecklas. Det handlar bland annat om att

utforska nya arbetssätt och det stöd som ny teknik kan bidra med, använda kompetensen effektivt och identifiera nya yrkesroller. Staden behöver också ta tillvara, utveckla och bibehålla befintliga medarbetare.

Välfärdsteknik och utvecklingen av den är en viktig del. Den digitala utvecklingen ger möjligheter till att skapa effektivare arbetssätt samt underlätta rekrytering av chefer och personal i framtiden. Exempel på utvecklingsområden är förebyggande verksamhet och hemtjänst med ökad digitalisering, samt modernare och mer användarvänliga journalsystem för verksamheterna. Det sistnämnda är också en förutsättning för en databaserad verksamhetsutveckling.

Samverkan med Region Stockholm

Ett viktigt utvecklingsområde är samverkan mellan kommunen och Region Stockholm samt inom stadens förvaltningar. Regeringens initiativ om en omställning av hälso- och sjukvården (God och nära vård) har resulterat i en överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm (HÖK). Överenskommelsens övergripande mål är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt. Målgruppen är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från båda huvudmännen.

Det finns tecken på att kommuner behöver rusta sig för att kunna ta emot personer med mer komplexa medicinska behov. Nämnden behöver ta höjd för detta i den framtida planeringen av, och resursbehovet för, bland annat avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilt boende, i samverkan med både regionen och länets övriga kommuner.

Region Stockholm inför informationsöverföringssystem för att säkerställa en trygg och säker planering för de patienter som vårdas inom slutenvården och är i behov av kommunala insatser och eller insatser från öppna vården. Nämnden behöver fortsatt samverka och arbeta för att regionens system ska fungera tillsammans med nämndens insatser och verksamhetssystem.

Strategisk lokalplanering

Nämnden har under 2023 förstärkt samverkan med byggnadsnämnden för att stärka samarbetet utifrån kommande exploateringar för nya boenden. I samverkan med tekniska nämnden har ett nära samarbete utvecklats för att ta fram en fungerande planering för underhåll av befintliga lokaler. Detta för att skapa en hållbar analys och process för en hållbar boendepanering för både äldre och personer med funktionshinder.

Nämnden ska fortsätta utveckla arbetet med tydligare uttrycka och planera behovet av framtida lokaler, utifrån ett uppdaterat lokalprogram, i samverkan med kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och tekniska nämnden. Ledtider för nya lokaler är långa och planeringen behöver tydligt stämmas av gentemot nämndens prognosticerade behov, vilket också omfattar genomlysning av existerande lokaler och översyn av i vilken regi verksamhet ska bedrivas.

Trygghet, säkerhet och kontinuitet

Nämnden ska ge boende i Solna en trygg och säker insats vid behov. Samtidigt pågår en samhällsutveckling med en ökad extern hotbild, till exempel kopplat till bedrägerier mot äldre, skjutningar, bombdåd och höjd nationell säkerhetsnivå. Nämnden behöver därför fortsatt utveckla arbetet för att ge solnabor en trygg och säker insats, i samverkan med kommunstyrelsen.

Relaterat till detta finns ett fortsatt behov av att fortsätta säkra kontinuitet i verksamheten kopplat till bland annat el- och vattenförsörjning, beredskapslager, kommunikation och infrastruktur. En grund för detta är den stadsövergripande risk- och säkerhetsanalys som nämnden medverkat i under 2023.

Konkurrensutsättning

Omvårdnadsnämnden upphandlar kontinuerligt verksamheter för att svara mot stadens behov av tjänster och platser vid särskilda boendeformer. Omvårdnadsnämnden tillämpar både upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV), och har därför avtalsrelationer med ett stort antal utförare. Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde är generellt tillståndspliktiga vid överlämnande, varför planering av upphandlingar behöver ske utifrån behovsprognos med särskilt god framförhållning.

Omvårdnadsnämnden kommer fortsatt revidera förfrågningsunderlag för LOV-upphandlingar.

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer
Revidering av valfrihetssystem för LSS-bostad (LOV)	ON/2013:77
Revidering av valfrihetssystem för daglig verksamhet (LOV)	ON/2021:107

Större avrop på befintliga ramavtal

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-25, där 25 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment
Hantera leverantörsreskontra	Entreprenör fakturerar medvetet eller omedvetet staden fel belopp (ej enligt avtal eller ej enligt leverans).	6	Månatlig kontroll i samband med ekonomisk analys
Hantera personuppgifter	Obehöriga kommer åt att ta del av enskildas uppgifter, personal tar del av information de inte har rätt till.	3	Kontroll att loggkontroller gällande HSL-, LSS- och SoL- dokumentation genomförs enligt förvaltningens anvisning och riktlinjer.
	Rutiner för personuppgiftshantering följs inte (GDPR) och känsliga personuppgifter sprids.	8	Uppföljning av personuppgiftsincidenter
Hälso- och sjukvård	Risk för brister i patientsäkerhet relaterat till bristande kontinuitet i sjuksköterskegruppen.	8	Kontroll att månatlig redovisning till medicinskt ansvarig sjuksköterska görs. Redovisas i patientsäkerhetsberättelse en gång per år som föredras i nämnd.
Omvårdnad	Risk att verksamheterna inte har tillräckligt med skyddsutrustning.	8	Kontroll av att verksamheten har lager för skyddsmaterial i samband med avtalsuppföljning.
Planera och följa upp verksamheten	Nämndens budget är i obalans. Kostnader avviker väsentligt från budgetram.	6	Kontroll av uppföljning enligt stadens anvisningar för budgetuppföljningar, delårsrapporter samt verksamhetsmål. Kontinuerlig uppföljning av nyckeltal. resultat sammanställs och föredras i nämnden.

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-08-08
ON/2023:82

Sammanställning av rapportering om missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden samt anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg om allvarliga missförhållanden eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden, 1 januari till 30 juni 2023

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden tar del av sammanställning av lex Sarah-rapporter.

Sammanfattning

Enligt 14 kap 3 § socialtjänstlagen (SoL) ska den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör den som får, eller kan komma i fråga för, insatser inom verksamheten.

Enligt 24 b § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska den som fullgör uppgifter i verksamhet enligt lagstiftning om stöd och service till vissa funktionshindrade genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör den som får, eller som kan komma ifråga för, insatser enligt sådan lagstiftning.

Om händelsen bedöms som ett allvarligt missförhållande eller påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, göras.

Sammanställningen av rapporter om missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden samt anmälan om allvarliga missförhållanden eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden avser perioden 2023-01-01 till 2023-06-30. Under denna period har det inte inkommit någon rapport om missförhållande inom hemtjänsten. Det har inkommit en rapport om missförhållande inom LSS-verksamhet som bedömdes som påtaglig risk för missförhållande. Det har inkommit fyra rapporter om missförhållanden inom vård- och omsorgsboende, varav två bedömdes som missförhållanden, en bedömdes som påtaglig risk för allvarligt missförhållande och anmäldes vidare till IVO och en bedömdes som inget missförhållande.

Handlingar

Helena Åman
Förvaltningschef

Mona Zakeri
Kvalitetsutvecklare

Bakgrund

Enligt 14 kap. 2 § SoL och 24 a § LSS ska var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet.

Den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten ska genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för missförhållande som rör den som får, eller kan komma i fråga för, insatser inom verksamheten.

Med missförhållande som ska rapporteras enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har undanlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

En utredning ska omedelbart inledas samt de åtgärder vidtas som situationen kräver.

Om utredningen visar att det föreligger allvarliga missförhållanden eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden ska en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, göras enligt 14 kap. 7 § SoL och 24 f § LSS. Med allvarliga missförhållanden avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har undanlåtit att utföra och som inneburit ett allvarligt hot mot eller har medfört allvarliga konsekvenser för den enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

Beslutande nämnd ska hållas informerad om de inkomna lex Sarah-rapporterna som har bedömts som missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden samt anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg om allvarliga missförhållanden eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden.

Rapporterna sammanställs och redovisas för omvårdnadsnämnden två gånger per år. Staben för kvalitetsutveckling håller sig informerad om vilka åtgärder som har vidtagits samt följer upp situationen för den eller de enskilda som har utsatts för ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande.

Utredningar enligt lex Sarah

Sammanställningen av rapporter om missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden samt anmälan om allvarliga missförhållanden eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden avser perioden 2023-01-01 till 2023-06-30. Under denna period har det inte inkommit någon rapport om missförhållande inom hemtjänsten. Det har inkommit en rapport om missförhållande inom LSS-verksamhet som bedömdes som påtaglig risk för missförhållande. Det har inkommit fyra rapporter om missförhållanden inom vård- och omsorgsboende, varav två bedömdes som missförhållanden, en bedömdes som påtaglig risk för allvarligt missförhållande och anmälades vidare till IVO och en bedömdes som inget missförhållande.

Rapporter som inte har bedömts som missförhållande eller risk för missförhållande beskrivs inte närmare i text utan redovisas enbart i tabell 1.

Tabell.1**Inkomna lex Sarah rapporter från verksamheter samt beslut/ställningstagande under perioden 2023-01-01 till 2023-06-30.**

Typ av verksamhet	Inget missförhållande	Påtaglig risk för missförhållanden	Missförhållande	Påtaglig risk för allvarligt missförhållanden	Allvarligt missförhållanden
Hemtjänst					
Vård- och omsorgsboende	1		2	1	
LSS		1			
Avdelningen för myndighetsutövning					
Dagverksamhet					
Allmänt inriktade insatser					

Sammanställning av rapporteringar om missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden

Hemtjänst

Det har inte inkommit någon rapport om att missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande förelegat enligt 14 kap. 3 § SoL.

Vård- och omsorgsboende

Det har inkommit två rapporter från vård- och omsorgsboende om att missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande förelegat enligt 14 kap. 3 § SoL.

Det har inkommit två rapporter från Polhemsgården där blåmärken uppmärksammades på två boende på samma avdelning.

Åtgärder: Utredningarna har visat brister på individnivå. Utredningarna visar att skadorna kan ha orsakats av en och samma nattmedarbetare. Verksamheten har utifrån detta vidtagit arbetsrättsliga åtgärder, gjort polisanmälan och den medarbetare som misstänks är inte längre kvar i tjänst. Det har inte identifierats några bakomliggande orsaker till händelsen på organisationsnivå.

Händelserna bedömdes som missförhållanden.

Gruppboendestäder, serviceboendestäder och daglig verksamhet, personlig assistans enligt lagen om särskilt stöd och service

Det har inkommit en rapport om att missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande föreligger enligt 24 b § LSS.

Rapporten inkom från gruppboendestaden Gränsgatan 28-30 som drivs av Gemensamma Krafter Ab. Det gäller återkommande händelser där en boende varit fysiskt hårdhänt mot en annan boende. De boende har under perioden haft en parrelation där våldet delvis har inträffat i intima situationer.

Åtgärder: Återkommande samtal med boende, både enskilt och utifrån deras parrelation. Pedagogiska metoder såsom sociala berättelser har använts för att stödja de boende i att lyssna och respektera när man säger nej. Rutiner, riskanalyser och handlingsplaner har uppdaterats för att öka tryggheten och stödja de boende i sin relation. Verksamheten har tagit kontakt och fått stöd av relationsvårdsteamet i Solna stad, Centrummottagningen samt allmänpsykiatrisk mottagning i Solna. Vidare har verksamheten genomfört en workshop för personal med fokus på sexualitet och relationer för personer med funktionsnedsättning.

Händelsen bedömdes som påtaglig risk för missförhållande.

Avdelning för myndighetsutövning

Det har inte inkommit några rapporter om att missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande föreligger enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS.

Dagverksamhet

Det har inte inkommit några rapporter om att missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande föreligger enligt 14 kap. 3 § SoL.

Allmänt inriktade insatser såsom förebyggande och uppsökande verksamhet

Det har inte inkommit några rapporter om att missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande föreligger enligt 14 kap. 3 § SoL.

Sammanställning av anmälningar om allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden

Hemtjänst

Det har inte inkommit rapporter/utredningar om att allvarligt missförhållanden eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande föreligger enligt 14 kap. 7 § SoL.

Vård- och omsorgsboende

Det har inkommit en rapport/utredning om att allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden föreligger enligt 14 kap. 7 § SoL.

Det har inkommit en rapport från Skoga äldreboende. En boende med känd sväljningsproblematik fick normal kost i stället för konsistensanpassad kost vilket ledde till att maten fastnade i halsen. Den enskilde kunde få hjälp av personalen på plats.

Åtgärder: Den boende fick omedelbart hjälp med att hosta upp maten. Utredning av bakomliggande orsaker till det inträffade påbörjades. Utredningen visar att det stod tydligt i dokumentationen att den boende ska serveras konsistensanpassad kost men att medarbetaren hade frångått den rutinen. Med anledning av det inträffade ändrades matkonsistensen till timbalkost och ärendet togs upp på kvalitetsråd, APT och avdelningsmöten på samtliga avdelningar. Medarbetaren fick erinran på grund av bristande följsamhet till gällande rutin.

Händelsen bedömdes som påtaglig risk för allvarligt missförhållande då den boende hade varit med om liknande december 2021. Anmälan skickades till Inspektionen för vård och omsorg och fick kompletteras efter begäran från IVO. IVO:s slutliga bedömning är att Skoga har fullgjort sin utredning- och anmälningsskyldighet och därmed avslutat ärendet. Vidtagna åtgärder kommer att följas upp av kvalitetsutvecklaren.

Gruppboendestäder, serviceboendestäder, personlig assistans och daglig verksamhet enligt lagen om särskilt stöd och service

Det har inte inkommit någon rapport/utredning om att allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden föreligger enligt 24 f § LSS.

Avdelning för myndighetsutövning

Det har inte inkommit någon rapport/utredning om att allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden föreligger enligt 14 kap. 7 § SoL och 24 f § LSS.

Dagverksamhet

Det har inte inkommit någon rapport/utredning om att allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden föreligger enligt 14 kap. 7 § SoL.

Allmänt inriktade insatser såsom förebyggande- och uppsökande verksamhet

Det har inte inkommit någon rapport/utredning om att allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden föreligger enligt 14 kap. 7 § SoL.

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-10-09
ON/2023:87

Yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att införa samarbeten mellan äldreboenden och förskola/pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden överlämnar tjänsteskrivelsen som sitt yttrande och föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Den 19 juni 2023 väckte Samuel Klippfalk (KD) en motion om att införa samarbeten mellan äldreboenden och förskola/pedagogisk omsorg. Motionen menar att samverkan med förskolan livar upp de äldres tillvaro och barnen får nya erfarenheter i mötet med den äldre generationen.

I motionen föreslås kommunfullmäktige att besluta:

att samarbeten med förskolor/pedagogisk omsorg införs på alla äldreboenden i Solna.

Omvårdnadsförvaltningens yttrande över motionen

Förvaltningen ser positivt på ett samarbete mellan äldreboenden och förskolan för att berika de äldres tillvaro samt ge barnen nya erfarenheter i möte med den äldre generationen.

Förvaltningen anser att verksamheternas har eller ämnar utveckla samverkan med förskolor i det syftet som motionären yrkar.

Bakgrund till yttrandet

Den positiva effekten av generationsöverskridande samverkan är ett beforskat område.

För att kunna yttra sig i frågan har förvaltningen hämtat in information från verksamheterna. Sammanställning av svaren visar att majoriteten av vård- och omsorgsboenden i Solna har etablerad samverkan med minst en närliggande förskola.

Samverkan har varit mer utbredd innan pandemin men bromsades helt under 2020–2022. Några verksamheter har återupptagit samverkan och planerar att bjuda in förskolan till allt från speciella tillfällen så som Lucia och Påsk till en gång i månaden för sång och musik, pysselstunder eller promenader. Besöken brukar vara mellan en kvart upp till en timme och är mycket uppskattade av de äldre. De verksamheter som inte har kommit i gång efter pandemin har planer på att återupprätta samverkan i höst.

Förvaltningen anser att vård- och omsorgsboendena i Solna samverkar eller planerar att samverka med förskolor i syfte att liva upp tillvaron för äldre.

Helena Åman
Förvaltningschef

Mona Zakeri
Kvalitetsutvecklare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Motion om att införa samarbeten mellan äldreboenden och förskola/pedagogisk omsorg

Förskolan Pumpan och äldreboendet Polhemsgården i Huvudsta har under våren och försommaren haft ett framgångsrikt samarbete för att träffas över generationsgränserna. Femåringarna och seniorna träffas för att sjunga, leka och umgås.

Äldreboendet och förskolan har arrangerat gemensam påskäggsjakt, bollkastning, bowling och fotboll. Pumpans förskolebarn förberedde även sånger som framfördes. De äldres tillvaro livas upp med rörelse och lek, och barnen får nya erfarenheter i mötet med den äldre generationen.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att samarbeten med förskolor/pedagogisk omsorg införs på alla äldreboenden i Solna.

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna